

Міграція населення Східного регіону: проблеми та перспективи

Бричко А.М., ст. викладач кафедри економіки, Кислиця Ю., студ. 2 курсу, ФЕІМ, спец. «Фінанси та кредит»

Міграція в наш час має значний вплив на господарське життя країни, розміщення продуктивних сил регіону, а також демографічну ситуацію певної частини території країни. Кількість населення в країні в цілому і в різних її районах зокрема може змінюватися у зв'язку з переїздами людей з одних місць постійного проживання в інші, з країни в країну. Такі зміни в кількості населення називають механічними, а сам рух — міграціями. Розглянемо міграцію на сході як проблему і знайдемо шляхи її подолання з метою покращення стабільності економіки України.

Донецьчина — історично-географічний регіон України, займає майже повністю територію Донецької та Луганської областей. Завдяки потужному розвитку випереджав будь-який регіон України за густотою населення, що складає по Донецькій області 178 осіб на км², а загальнодержавний показник дорівнює лише — 79 осіб на км². Перш за все виїзд населення пов'язаний з економічними передумовами. Сьогодні основними причинами виникнення міграції регіону є банкрутство та ліквідація підприємств промисловості, а на розвиток Східного регіону істотно вплинула війна.

Виділяють 4 головних типів міграції: епізодична — це ділові, культурно-побутові, рекреаційні та інші поїздки; маятникова — це постійна робота в одній країні при проживанні в іншій, можливо за наявності необхідних міжнародних угод між країнами; сезонна — це переміщення працездатного населення до місць тимчасової праці та проживання на нетривалі терміни; безповоротна — це переселення людей з остаточною зміною постійного місця проживання, яка є найбільш впливовішою. Саме цей тип міграції характеризує демографічну ситуацію Східного регіону.

Для Донбасу характерний механічний спад населення і міжобласна міграція. В основному рух населення з малих міст і робітничих селищ у великі міста (до 40% мігрантів). Як і раніше спостерігається рух з сільської місцевості в міста переважно великі (близько 30%). Великі міста притягують в основному молодь можливостями, що відкриваються у сфері бізнесу, освіти, працевлаштування, кращими соціальними умовами. Сьогодні ж 55 % населення мігрувало із-за військових дій на території Донецької та Луганської областей.

Існує багато проблем, які потребують великих матеріальних, фінансових ресурсів на облаштування мігрантів в областях України. Необхідно мати соціальну службу, яка буде займатися вирішенням цієї проблеми. Необхідно запроваджувати різні державні заходи, спрямовані на допомогу мігрантам із окупованих територій. Міграцію не можна кидати на самоплив.

Через відсутність державного органу, який би відповідав за збір інформації про емігрантів - громадян України, важко встановити точні дані про мету, обсяги, напрямки міграції населення Донецької та Луганської області. Є непрямі докази того, що значна кількість українських громадян потрапляє легально чи нелегально в Російську Федерацію та в країни ЄС. Головна перешкода полягає в тому, що інформація є неточною та неповною.

Сучасний стан обумовлений великими змінами, що відбулися в політичному та економічному житті нашої країни. Найбільше постраждала Донецьчина через воєнні дії. Враховуючи цю ситуацію слід чекати, що міграційні настрої будуть поширюватись і надалі. Виїзд став звичним і розповсюджуваним явищем на цій території, населення масово змінює своє місце проживання. Найбільше жителів покинули м. Первомайськ — 57%. Таким чином, необхідно врегулювати воєнний конфлікт для покращення ситуації.

Таким чином, необхідно запровадити наступні заходи, які допоможуть врегулювати ситуацію, що склалась:

1. в Україні повинен діяти єдиний орган управління процесом розвитку населення у регіонах та мають бути визначені джерела фінансування його роботи; 2. для подальшої більш ефективної роботи громадських об'єднань на території Донбасу необхідно залучати більше молоді; 3. розробити систему обліку (вік, національність, освіта, сімейний стан, фах, причини, напрями і строки міграції) мігрантів і намагатися працевлаштовувати їх в областях України; 4. сьогодні виникла гостра потреба виробити необхідні правові гарантії захисту інтересів тих громадян країни, котрі виїхали із Донецької та Луганської областей.

Список використаних джерел:

1. Шайхатдінов А. З. Трудова міграція населення Донбасу: проблеми та перспективи / А. З. Шайхатдінов // Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності = Theoretical and Practical Aspects of Economics and Intellectual Property : збірник наукових праць: у 3-х т. / ПДТУ. - Маріуполь, 2011. - Т. 1. - С. 308-314.
2. Савченко В.Ф. Регіональна економіка: Навч. посібн. —К.: Кондор, 2012.- 339с.
3. Регіональна економіка: Підручник / В. В. Журавель, О. В. Поспелов, Г. П. Рекун, В. Б. Родченко; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. — Х. : ХНАМГ, 2011. — 271 с.